

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/827/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222360
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412222360.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. júla 2014 č. k. 13C/765/2012-53 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 8. októbra 2014 č. k. 13C/765/2012-71, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa súdneho poplatku za odvolanie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 5 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 44 ods.1, 2, 8, 9 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4Er/648/2006 zistil, že dňa 31. 05. 2006 súdny exekútor doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia spolu s návrhom na vykonanie exekúcie z 25. 05. 2006, notárskou zápisnicou ako exekučným titulom a zmluvou o úvere. Okresný súd Nové Zámky dňa 05. 06. 2006 vydal poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Juraja Horvátha vykonaním exekúcie. Žalobca dňa 30. 08. 2010 doručil exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 03. 01. 2011 exekučný súd návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V danom prípade exekučný súd nerozhodol o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu exekútora v zákonom určenej 30-dňovej lehote od doručenia návrhu dňa 30. 08. 2010, keď návrhu vyhovel uznesením z 03. 01. 2011. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok oprávneného v procesnom postavení žalobcu na náhradu škody. Žalobca v konaní až do vyhlásenia dokazovania za skončené nepreukázal vznik žiadnej skutočnej škody, keď nepreukázal zmenšenie svojho majetku o 175 eur v súvislosti s tvrdeným omeškaním pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora. V závere znaleckého posudku č. 1/2014 Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave uvádza, že na základe vykonanej analýzy mzdových

nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému vypočítal majetkovú ujmu vzniknutú spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o. v súvislosti s tvrdeným porušovaním zákonných lehôt a tvrdenou nečinnosťou, či už zbytočnými prietahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene exekútora. V prípade žalôb titulom návrhu na zmenu súdneho exekútora (ZE) znalecký ústav určil na jednu žalobu mzdové náklady sumou 5,07 eur (no pri žalobách NZP, NP len 4,15 eur), náklady na tlač 5,31 eur, náklady na úpravu informačného systému 13,86 eur, náklady na poštovné 3,01 eur, náklady na telekomunikačné služby 4,43 eur, t.j. spolu 31,68 eur. Súd bol toho názoru, že znalecký posudok ústavu nie je dôkazom o vzniku uplatnenej majetkovej škody. Závery vyslovené v znaleckom posudku o nákladoch na mzdu pracovníkov, poštovné, telekomunikačné služby, náklady na tlač, na úpravu informačného systému sú len vo všeobecnej rovine bez konkretizácie údajov, z ktorých znalecký ústav pri vyčíslení nákladov vychádzal. Súd znalecký posudok Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave nepovažoval za dôkaz o vzniku majetkovej škody žalobcovi, preto naň ani neprihliadol. Žalobca v uvedenej exekučnej veci nepreukázal ani existenciu žiadnej svojej urgencie, sťažnosti, či žiadosti o informáciu o stave konania zaslanej exekučnému súdu. V súvislosti s uvedeným nemožno prehliadnúť, že prípadný nesprávny procesný postup exekučného súdu môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku oprávneného z exekučného konania, ktoré by bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve týmto postupom. Žalobca v konaní nepreukázal ani vznik skutočnej škody zmenšením svojho majetku a nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadným zmenšením jeho majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú určené kumulatívne, nesplnenie čo i len jednej z nich vylučuje zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Prípadný nesprávny úradný postup exekučného súdu bez ďalšieho nemá za následok vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že márnym plynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k zmene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Rovnako ako pri vzniku škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Pokiaľ žalobca v danom prípade tvrdí, že zmenu exekútora navrhol v exekučnom konaní, v ktorom bolo vydané poverenie vyše štyri roky pred doručením návrhu na zmenu exekútora, doba, ktorá uplynula od doručenia uvedeného návrhu na zmenu súdneho exekútora do vydania uznesenia o zmene súdneho exekútora, nemohla nijako negatívne zasiahnuť žalobcu, nemohla v ňom vyvolať neistotu ako morálnu ujmu, nemohla ovplyvniť jeho plánovanie a rozhodovanie, nemohla vyvolať ani riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže v uvedenej exekučnej veci bola exekúcia začatá poverením pôvodného exekútora. Žalobca nepreukázal, že skoršie rozhodnutie exekučného súdu o zmene súdneho exekútora by viedlo k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Navyše, pôvodný exekútor mal zo zákona povinnosť vykonávať začatú exekúciu až do doručenia rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora. Aj pre prípadný stav neistoty účastníka neprimerane dlhého konania je tento povinný tvrdením rozhodujúcich skutočností dostatočne vysvetliť motiváciu k uplatneniu nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má slúžiť ku kompenzácii stavu neistoty, do ktorej by bol poškodený v dôsledku neprimeranej dĺžky konania uvedený. Žalobca v danom prípade nepreukázal tvrdené následky, keď nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako objektívne zistiteľného stavu, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti a ani jej závažnosť a okolnosti vzniku tvrdenej ujmy, a tak neuniesol dôkazné bremeno ani o tejto časti návrhu. S poukazom na všetky uvedené závery súdu a ich vzájomné súvislosti, žalobcovi nevznikol ani nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 a ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona. Súd preto nepovažoval za hospodárne vykonať vo veci dôkaz oboznámením sa s obsahom a rozsahom žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie návrhu, ktorú Ministerstvu spravodlivosti SR, ako ústrednému orgánu konajúcemu v mene štátu, doručil žalobca dňa 30. 05. 2012. Súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný. Rozhodnutie o trovách konania súd založil na ustanovení § 142 ods. 1 OSP. V danom prípade bol úspešným účastníkom žalovaný, ktorý si v lehote určenej v § 151 ods. 1 OSP nevyčísliť žiadne trovy konania a ani zo spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy konania vznikli, a tak mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa

nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, ako aj vytýkal neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd prvého stupňa nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nebolo podľa neho možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastal názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré bolo z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Uviedol tiež, že žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Súd 1. stupňa nevykonával dostatočné dokazovanie oboznámením sa s týmto znaleckým posudkom, pretože zo znaleckého posudku vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. V konaní tak boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. Uviedol tiež, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým uznesením zo dňa 08. 10. 2014 č. k. 13C/765/2012-71 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur, vyrubený podľa položky 7a/ sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb., ako i aby zaplatil súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami podpísaného zaručeným elektronickým podpisom vo výške 10 eur, vyrubeného podľa položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb.

Proti tomuto uzneseniu, v časti uloženia povinnosti žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 eur, podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej

nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehalo podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01. 10. 2002, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako i napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len "zák. č. 514/2003 Z. z."), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom do 30. 11. 2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa § 240 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosť objektívna bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zák. č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné - kumulatívne spojenie všetkých troch základných predpokladov, je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu - nesprávneho úradného postupu nie je už potom dôvodné skúmať existenciu vzniku škody, či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak ich preukáže, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže.

V preskúmvanej veci sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata škody v sume 175,- eura a nemajetkovej ujmy v sume 221,28 eura v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/648/2006 (EX 180/2006). Žalobca nesprávny úradný postup charakterizoval nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote, ale až s omeškaním viac ako 129 dní, nesústreďenosťou a zbytočnými prietrahmi v exekučnom konaní.

Odvolací súd, vychádzajúc z dokazovania súdom prvého stupňa zistil, že exekúcia v danej veci začala dňa 25. 05. 2006 doručením návrhu oprávneného na začatie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdnym exekútorom podal na Okresnom súde Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 31. 05. 2006 pre vymoženú sumu 22.680,- Sk s prísl. proti povinnému: Q. E., L. XXXX/XX, U. Q., na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice N 194/2006, NZ 3250/2006 NCRLs 3226/2006, spisanej dňa 28. 01. 2006 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom so sídlom v Partizánskom, Ulica generála Svobodu 1069/4. Exekučný súd vydal dňa 05. 06. 2006 poverenie súdnemu exekútorovi. Dňa 30. 08. 2010 bol doručený exekučnému súdu návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, o ktorom Okresný súd Nové Zámky rozhodol uznesením zo dňa 03. 01. 2011 č. k. 4Er/648/2006-13 tak, že vyhovel žiadosti oprávneného na zmenu exekútora a poveril súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfa Krutého, Záhradnícka 62, Bratislava vykonaním exekúcie.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, z ktorého vyvodil aj správne právne závery. Stotožňuje sa s názorom súdu prvého stupňa, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Súd prvého stupňa ustálil správny právny záver, keď uviedol, že na rozhodnutie exekučného súdu o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora platila zákonná 30-dňová lehota a to v zmysle ustanovenia § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, účinného do 30. 11. 2006, keď podľa ustanovenia § 240 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa

dokončia podľa doterajších právnych predpisov, pričom je súčasne zrejmé, že exekučný súd pred 01. 12. 2006 udelil exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie (ods. 2 § 240 Exekučného poriadku). I keď z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa je zrejmé, že exekučný súd o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote nerozhodol, žalobca v konaní nepreukázal vznik podmienok na priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, keď v konaní nepreukázal ani vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi žalobcom tvrdenou škodou a postupom súdu v predmetnej exekučnej veci. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom platí, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Samotné nedodržanie lehoty nemožno totiž vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré majú vplyv na jej plynutie. Vychádzajúc z okolností daného prípadu odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že žaloba žalobcu je nedôvodná. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 OSP rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, k odvolacím dôvodom žalobcu dodáva, že keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v správnom znení, preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádzal žalobca v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že rozhodnutím súdu o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora v akceptovateľnej lehote, za súčasnej povinnosti a oprávnenia pôvodného súdneho exekútora vykonávať úkony exekučného konania, nemohlo dôjsť ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neprijateľný. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. Keďže v danej veci nebol žalobcom podaný návrh na prerušenie konania, ako uvádza žalobca v odvolaní, súd prvého stupňa nemohol o takomto návrhu žalobcu ani rozhodovať. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, teda v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 31. 08. 2014 (ďalej len citovaného zákona) súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Keďže predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur, odvolací súd sa zaoberal aj preskúmaním napadnutého uznesenia. K námietke žalobcu, uvedenej v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v Zákone o súdnych poplatkoch, vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenaprieňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. Preto pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti, ale musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky. K tvrdeniu žalobcu, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, odvolací súd dodáva, že tento výklad žalobcu ignoruje ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch, a to § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Takýto výklad žalobcu je účelový, v rozpore so zákonom, i zámerom zákonodarcu a viedol by k záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie by nepodliehalo súdному poplatku, keďže poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe v sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov, podliehajúcich súdnému poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, ale len k aplikácii ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu v verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená. K prechodnému ustanoveniu § 18ca odvolací súd ešte dodáva, že toto ustanovenie stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie podané dňa 28. 08. 2014, pričom išlo o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie), pričom bolo podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012, preto ak súd prvého stupňa vyrubil žalobcovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.